

## ABONAMENTELE

## Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1 an 10 cor., 1 an 20 cor.  
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

## Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1 an 14 cor., 1 an 28 cor.

## Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

## TRIBUNA

## INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani  
a treia-oră 10 bani

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise au se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografie”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weiss Barnat.

## La situație.

## II.

Când alegerile dietale se apropie, de obicei alegerile sunt cuprinse de o vie agitație. Așa e și acum. Partidele maghiare, reprezentate în dietă, fac toate pregătirile, ca să-și scoată candidații la urnă. Agitația și interesarea în general e naturală, dat fiind că dreptul electoral este în stat unul din drepturile cetățenești cele mai cardinale și mai frumoase.

În un stat poliglot, cum e Ungaria, dacă ar fi stări normale, ar urma necesarmente, ca interesarea față de alegerile dietale să fie generală și diferitele popoare să emuleze în a-și exercita drepturile electorale.

Durere, la noi aceasta nu e așa. Și pentru aceasta sunt de vină guvernării noastre, cari nu vor a recunoaște drepturi naționale pentru diferitele popoare ale patriei; aceste, în loc de a li-se da dreptul și posibilitatea, ca să se poată desvolta în sens național, au fost și sunt tot mai mult degradate la niște simple concepții etnografice.

De aci neinteresarea sau puțină interesare a popoarelor nemaghiare față de alegeri.

E adevărat, că acum, ca și alte-dăți în preajma alegerilor, s'au ivit și se vor ivi poamele icl-color și dintre Români unii, cari nu s'au conformat cu vederile și hotărârile masei poporului nostru, dar' soartea acestora a fost, că au rămas întotdeauna izolați.

Astfel de oameni n'au marcat și nu vor putea marca atitudinea Românilor, albe la dispoziție ei chiar și unele foi, ci atitudinea și directiva luptei naționale se va preciza prin factorii competenți, pe cari poporul român îi recunoaște de atari.

Conferența națională dela 1881 a stabilit programul național și atitudinea poporului nostru, care a culminat față de alegeri în rezistența pasivă a totalității Românilor, adică a alegătorilor dietali români din Ardeal, Bănat și Ungaria. Această atitudine și direcție de luptă pasivă a fost aprobată și decretată și de conferențele ulterioare. Oă guvernele de pe vremuri au recunoscut sau ba, decisiunile conferențelor noastre, pentru noi puțin împoartă. Fapt e, că ele au fost normative pentru poporul românesc, i-au prescrip linia de conduită politică, și aceia dintre Români, cari le-au nesocotit și au intrat în dietă, n'au fost recunoscuți de reprezentanți ai națiunii române nici din partea Românilor, și nici din partea stăpânitorilor din Pesta.

Acum, în preajma novelor alegeri numai o conferență națională a tuturor Românilor ar fi chemată a preciza de nouă atitudinea și linia de conduită a poporului nostru. Numai reprezentanții legali ai alegătorilor români pot să se pronunțe asupra călei ce este de urmat; numai aceștia, după o serioasă studiere a situației și cumpănire a împrejurărilor, pot să decreteze susținerea mai departe a pasivității sau ruperea cu trecutul nostru politic-istoric.

Greutatea însă este, că dela disolvarea volnică a partidului nostru și dela suspendarea activității comitetului, conferențele naționale au fost oprite a se întruni. Și nu numai conferențele naționale publice n'au fost admise, dar, cum suntem pozitiv informați, frunțașilor nostri naționali li-s'a interzis a se întruni și în conferențe private.

Greutatea deci greutății situației, creată prin volnicia guvernelor maghiare, volnicie nedemnă de timpurile moderne și neadmisibilă într-un stat de drept, cum prezentă stăpânitorii nostri Ungaria.

Dar' o toată greutatea situației, sperăm că partidul nostru își va preciza atitudinea. Ce va decide partidul, în acest moment nu putem ști. Tot ce putem afirma este, că hotărârile lui vor fi în conformitate cu interesele, dorințele și stăruințele poporului nostru.

Ear' față de tendințele nesocotite a unora, de a rupe solidaritatea națională, întrebăm, în situația aceasta gravă, ce vor a aștepta ei dela guvern? Poate favoruri sau beneficii private, dar' la câștigarea drepturilor nu vor contribui cu nimic pe această cale. De aceea astfel de oameni pot să se reprezente ei pe ei, individual, dar' protestăm, că ei se vorbească în numele poporului și să se gerez de reprezentanți ai poporului românesc.

Sibiu, 16 Ianuarie n.

## A șesecet și șesecă confiscare.

Suntem dedați a vedea vrednicul ziar al traților din Bucovina, „Deșteptarea” mereu ciungărit de censura lui Bourguignon. Aproape toți numerii apar împestritați cu cuvântul „confiscat”, printre textul articulelor. Astfel a apărut și numărul mai nou al „Deșteptării” dela 1/14 c. cu 6 pasage confiscate. Confiscarea numărului ultim din anul trecut s'a făcut în mod mai sərbătoresc decât de obicei. Aceasta a fost a 66-a confiscare.

Aproape trei ore a flutur festivitatea — așa sorie „Deșteptarea” — și nu-i mirare, căci mai multe pasage păreau primejdioase siguranței publice, adică banului reune al guvernului bucovinean și prin urmare întregii împărății austro-ungare. Mai ales un lucru era stăpânitor.

Cuvintele rostite în Udești de căpitanul Rottenburg. Din ele a rămas numai un singur adevăr: „noi trăim în Austria...”

Bravo guvern! Vrednic de secolul al XX-lea, în care am intrat.

Schimbarea tacticii. Între proiectele de luptă parlamentară, ce se fac în Austria, este și propunerea, ce o face un deputat ceh în ziarul „Politika” din Praga. Deputatul e de părere, că acum n'ar mai trebui forțată chestia lămbilor, până-ce vor veni timpuri mai favorabile, dar' în schimb trebuie forțat pactul cu Ungaria. La votarea pactului se recer voturi și anume majoritatea de voturi, ceea ce pentru pactul în forma propusă de guvern greu s'ar întruni.

Propunerea deputatului ceh, — dacă ar fi acceptată, — înseamnă schimbarea tacticii de până aci a Cehilor, pentru a crea nouă greutăți guvernului.

Să se eșecute. În congregația comitatului Sătmár, ținută în 10 l. c., a venit în discuție adresa Săcilor din Treiscaune, referitoare la cassarea, respectiv modificarea legii de naționalitate. Un singur Român a combătut-o, părintele Constantin Lucașiu, arătând, că legea de naționalitate nu trebuie cassată sau modificată, ci ar trebui să se eșecute odată.

Așa ar trebui, dacă guvernării noastre ar fi altfel de oameni, și nu cum îi știm.

„Viena în Budapesta”. Sub acest curios titlu „Magyar Szó” în numărul său ultim trage o teribilă săpunăală ministrului-president Széll, din motivul, că acesta a predat edificarea noului teatru național în capitală firmei Fellner și Helmer din Viena.

După-ce se întreabă: ce l'a îndemnat pe Széll la actul acesta? „Magyar Szó” continuă:

„Ei, nici nu avem trebuință, să acuzăm de nepatriotism activ pe Széll Kálmán. E destul să acceptăm faptul în genere cunoscut și atât de mult accentuat, că nu are simț pentru șovinism.”

De avut are Széll simț și pentru șovinism, numai cât mai are pe lângă aceasta și gust estetic. Că tehniciile unguri nu se pricepe la edificarea de teatre moderne, vina lor. Asta-i chestia, Mórítz!

Un pat, o masă, câteva scaune, și icoane sfinte pe pereți îi erau întreagă podoaba...

Aprinse o luminare, și se uită în jur...

— Ce pustietate, — bolborosi încet, — a avut drept omul meu, se fi adus cu mine o preoteasă, toate se fi altcum...

Se desbracă repede, că era zdrebit, și se viri în așternut...

Își închise ochii să doarmă, dar' fără de voe își puse acum el întrebarea: de ce s'a călugărit?...

O clipă se gândi adânc și trist...

— De ce m'am călugărit, — se întrebă din nou, — mai știu și eu! Ce folos se-mi pun întrebarea aci?... și oarecum, cu un fel de mânie și musturare, își trase paploma pe cap, se alunge dela sine orice ispită — și adormi.

Și în adevăr, de ce s'a călugărit Nicolae Dumbravă, nici el nu știa!

Originar era din comuna, a căreia preot a ajuns a-i fi acum...

Mama nu 'și-a cunoscut-o, a murit dându-i lui viață... Tatăl lui, un om sărac, păzia turmele bogătanilor din sat, și lucrul și necazul nu-i da zor să-și vadă de copil, l'a dat la o bătrână să-l grijească, căreia li plătia pe lună...

## Pace în Israil.

Încă e proaspăt în memoria tuturor discursul de Anul-Nou al corifeului evreu Max Falk, în care ca vechiu gardist al tuturor guvernelor perondate dela 1867, a atins în mod nu prea măgulitor pe fostii membri ai partidului „național”, neatribuindu-le decât o valoare numerică, ear' cât pentru principiile politice, negând schimbarea programului liberal urmat de Bánffy.

La început se credea, că acest îndrăzneț atac al lui Max va produce o mare tulburare în partidul liberal, compus din cele mai eterogene elemente.

Conferența partidului guvernamental, convocată din acest incident pe ziua de 14 Ianuarie st. n. ne-a dovedit însă clar, că oamenii așa de bine se simt pe lângă samavărul puterii, încât nu se depărtează cu una cu două de el.

Și cum Evreii e flexibil de caracter, Max încă s'a explicat luni seara în așa fel, că a spus chiar contrariul la ceea-ce a zis de Anul-Nou. „Declar așadar”, — zise petulantul de Max, — că eu nici pe departe n'am intenționat să ating în trecut și activitatea lor pe aceia dintre membrii partidului, cari au intrat în partid cu ocaziunea denuierii actualului ministru-president, sau a câștigării intrării în partid a acelora ar involucra și cea mai mică stirbire a caracterului și integrității lor politice.”

S'a mai clarificat o chestiune de importanță în ședința clubului din palatul Lloyd. Anume Széll între aplauze a declarat, că partidul actual liberal stă pe baza programului dezvoltat de el cu ocaziunea ajungerii la cârmă. Faptul acesta într-o atitudine e important, într-o cât mulți ziceau, că nimic nu s'a schimbat din programul liberal vechi.

Așa s'a sfârșit un „incident” la aparență foarte serios, dar' comic în felul său de aplanare. Ce să-i faci? Doar' nu poți pretinde ca cineva să părăsească „salonul” celor cu puterea, pentru ridicolul motiv de a fi consecvent...

## „Averea națiunii”.

Ziua-noaptea muncește Românul din greu, și totuși nu eșe la cale. Simplu-i e traiul și simplă ținuta de casă, n'are pretenții de lux, și totuși greu o scoate la cale. Nu înțeleg greutățile... Inima i-se rupe de durere, când executorul duce perina de sub capul băieților lui în restanța de dare, ce nu o poate plăti. Dar... Pentru ce? pentru-o trăește din mila lui Dumnezeu... Știe

el bine, că banii țării trebuie plătiți, ca... să aibă din ce trăi domni.

Alta nu mai știe el, nu cunoaște beneficiile patriei lui. Pământul lui, bucașica de pământ îi este patria sfântă, pe care făcându-și crucea o cultivă. Instituțiile patriei? Ah, acelea îi sunt străine... Nu pentru ei sunt create, nupentru fericirea lui, ci pentru... satisfacerea grandomaniei ungurești. Asta o știe el, și adânc oftează când se gândește la ea.

Dar' suspinul lui nu-l aud stăpânii. Cui îi pasă, că pe Român îl doare, când vede, că din sudoarea lui alții fac lux nebun?

Aceste idei mi-au venit în minte, cetind larma ungurească, pentru edificarea unui nou teatru național în Budapesta. Pe banii națiunii. Pe seama națiunii. Pentru ridicarea culturii și gloriei naționale — așa se zice. A națiunii maghiare. — se înțelege. Aceea, care a fost atât de splendid reprezentată la Paris, cu un plus de vreo două milioane aruncate în vânt, tot din „averea națiunii”.

Guvernul maghiar face cea mai rea întrebuințare a banilor țării, căci nu sunt „averea națiunii”. Cele douăsprezece milioane de nemaghiari din țară încă vârsă contribuțiuni în cassa statului. Și ce plămuri în schimbul? Teatre ungurești, tablouri la Pulszky, espouții, gendarmi, esecutori, asuprire, împedecare în traiul pe plac din restul averii lor, ce le mai rămâne după contribuții...

Nu știu, în viitor, cine o să cerceze teatrele ungurești. Poporul unguresc de rind cere pâne, cere pasapoarte spre România și America, nu mai are trebuință de teatru. Nemaghiarii nu au poftă de teatre ungurești, chiar de n'ar fi sleiți în privința materială. Mai rămân Jidani. Aceștia sunt cari cercează teatrele ungurești. La ei sunt paralele. Ei sunt și artiștii Thaliei ungurești. Și pentru acești oameni vree Széll să jertfească milioane? Asta-i chiverniseala țării? Aceasta e menirea guvernului, ca pe banii țării întregi să ridice palate de distracție pentru magnații unguri și pentru ceata de Evrei?

Atâtă durere e încercată în pieptul locuitorilor acestei nefericite țări, încât chiar Ungurii sunt necăjiți până la estrem. Căletoaream pe tren cu un Ungur veritabil din Ozepléd. Era chiar în ziua când au îngropat pe Lukács Béla. „Să se arunce toți în Dunăre, — zise Ungurul-țeran, — benchetueso pe banii nostri, ne ruinează, și apoi — se fac nebuni și se aruncă în Dunăre”.

Auzi, dle Széll, ce zic Ungurii? Și așa glăsuesc toți locuitorii țării, căți trăiesc din muncă proprie și căți nu simt altea din partea statului, decât greu-

## FOIȚA „TRIBUNEI”.

## CĂLUGĂRUL.

## Novelă

de

Emilian.

(Urmare).

Poporenii mai de frunte, îl luară în mijloc, conducându-l la locuință: o casă frumoasă, cu mai multe încăperi, zidită de curând.

Îl conduseră prin grădina mare și spațioasă, plină de pomi tineri, încărcati cu fructe, și arătară totul și-l informară despre toate...

— Eată, părinte, — începu curatoul bisericeii, — toate sunt în rânduială, cum le vezi și după D-zeu nu vei duce lipsă de nimic. numai — adăose în un târziu cam o șifală, — și-o fi cam greu traiul singur, părinte, că la sate nu e ca la oraș, zău, părinte, să nu te superi, dar' făceai mai bine să fi adus cu d-ta o preoteasă coala, știi volnică, zău, noi

nici nu pricepem, om chipeș ca d-ta cum de te-ai călugărit?...

Dumbravă surise cu bunătațe, și începu să le vorbească, cu însuflețire și cu foc de chemarea d-zească, ce l'a îndemnat spre călugărie, de perfecțiunea vieții călugărești.

— Toate-s frumoase, — zise un bătrân când părintele sfârși, — dar' una tot nu ni-ai spus-o încă, că d-ta de ce te-ai călugărit?...

Dumbravă surise de naivitatea omului și conversația trecu la alte lucruri...

Apoi merseră cu toți la un banchet formă, dat în cinstea noului preot, la care erau adunați lamura poporenilor...

Masa țină până seara târziu, toți erau cu voe și veselie, glumele și vinul curgeau vale...

Pe inserate părintele părăsi masa poporenilor și ospetă, dorind să se odihnească, fiind obosit de emoțiunile zilei.

Ajuns la locuința sa, sucl cheia în zar, și ușa se deschise c'un aer curios de pustietate...

Trecu repede prin șirul chililor goale, ajungând la chiliu din fund, în care și-a fost pus în gând părintele să locuiască, săracă și ea în mobilatură!



tățile și baionetul gendarmilor pe la aleele.

Lasă teatrele naționale, die Széll, și ascultă mai bine, cum suspină țărânul când executorul îi duce perina de sub capul bieților copii...

## Revistă esternă.

### Vaticanul și Franția.

În parlamentul francez s'a început discuția asupra proiectului de lege, prin care guvernul intenționează să disolve congregațiile catolice preoțesti, a căror avere se urcă la suma de 1100 milioane.

Papa încă dela începutul prezentării acestui proiect într-o scrisoare adresată cardinalului din Paris, Richard, își ridicase cuvântul în contra lui. Aceasta s'a considerat ca un amestec neiertat al Vaticanului în afacerile interne ale Franței. De aceea deputatul Sembat a interpellat energic pe ministrul-președinte în cameră. Waldeck-Rousseau declară, că guvernul nu află nici o amenințare în scrisoarea Papei, dar nu va permite influența Vaticanului în direcție contrară proiectului de lege despre reuniuni, în data ce proiectul va deveni lege.

Camera a aprobat declarațiile guvernului.

### Franția se mișcă carăși.

Ziarul „Petersburgskaja Vjedomosti” a publicat un articol, în care s'ulevează chestia unei eventuale schimbări de guvernament în Franța, și anume în viitorul cel mai apropiat. Foia rusescă trage chiar consecvențele unei astfel de schimbări. Franța trece astăzi printr-o gravă criză internă și este foarte serioasă tocmai acum agitația unor foie rusești și franceze în contra alianței ruso-franceze. Stând astfel lucrurile o schimbare de guvernament în Franța se poate socoti ca probabilă. Prin aceasta însă alianța ruso-franceză s'ar zgudu din fundament, orice altă formă de guvernare ar avea, fie imperiu, fie dictatură militară, ar fi silită să urmeze o politică agresivă. În asta consistă mai ales pericolul pocii în Europa. Drept aceea toate puterile trebuie să urmărească cu atențiune încordată cursul evenimentelor în Franța. — Articolul acesta a provocat mare senzație.

### Țarul iubitor de pace.

Budgetul Rusiei pe anul 1901 prezintă un plus de 73,443.450 de ruble, ceea ce dovedește genialitatea ministrului de finanțe și corectitatea sistemului de guvernare în Rusia. În cadrele raportului despre acest budget se cuprind niște declarațiuni de cea mai mare importanță politică. Vorbind despre cheltuielile enorme făcute în China, raportul arată, că în tot conflictul atât de regretabil singurul moment de mângâiere este, că din nou a eșit la iveală iubirea de pace a Țarului. Este de importanță mai ales declarațiunea, că Rusia nu pentru că ar fi slabă, dorește pace, ci tocmai fiindcă e conștientă de puterea sa.

### Răsboiul în Africa-sudică.

Puține dar interesante știri sosesc de pe câmpul de luptă. O depeșă din Capstadt anunță, că 120 de Buri au ajuns în Tullbaghkloof, care este 100 mil. iuri depărtare de Capstadt. Contrar știrilor de până acum, s'a constatat, că Buri dispun și de tunuri.

Din Pretoria se anunță, că 800 de Buri după ce au stricat linia telegrafică ce duce în Kaalfontein, au atacat a treia gară spre sud dela Pretoria. La apropierea unei noue trupe de Englezi, Buri aruncând în aer linia ferată s'au retras.

Din Haga Krüger dă eărăși semne puternice, că Buri numai pe baza depiniei independenței vor încheia pace.

### Din China.

O depeșă trimisă din Peking la New-York cu datul de 13 Ianuarie n. anunță, că prințul Cing a subscris nota colectivă Sămbătă, ear' Li-Hung-Ciang Duminecă.

## Stipendii din fundațiunea „Filip”.

Cluj, în Ianuarie 1901.

Venerabil capitol metropolitan al Albei-Iulie, din Blaj, publică în „Unirea” nr. din 15 Decembrie 1900, sub nr. 6384/1900 concurs pentru conferirea alor 3 stipendii de câte 200 coroane din fundațiunea „Alexandru Filip”, fost avocat în Abrud. Concurenții au să documenteze înaintea numitului capitol până la 30 Ianuarie 1901, cu testimoniu de botez, că sunt născuți în cutare comună din Transilvania sau părțile adnece, (fostele comitate ale Zărandului, Solnocului de mijloc, Cărașei și districtului Chirolului), cu atestat dela autoritatea bisericăscă, că se trag din părinți recunoscuți de Români adevărați și în urmă cu testimoniu școlar, că studiază cutare gimnasiu, școală reală ori industrială din patrie, sau la vre-o școală militară de cadeți din monarchie, și au purtare bună, ear' în studii fac progres eminent.

Eu l'am cunoscut pe regretatul fondator în persoană, mi-a fost amic, s'îmi fie deci permis a scrie ceva din incidentul exercitării prime de concurs a fundațiunii sale, ceva despre însemnătatea voinței și intențiunii sale salutare.

Nobilul fondator, fiind în toată viața lui un naționalist înflăcărat, pe lângă aceasta om practic și mare binevoitor al tinerimii noastre, a îmbrățșat în dispozițiunile sale toate ramurile, de care are tineretul lipsă; deosebi este de remarcă dispozițiunea sa specifică, de care nu amintesc până acum nici un fondator român, că adică și studenții industriași și militari să fie la conferirea stipendiilor considerați; de aici se vede, că regretatul fondator a fost om modern și a știut, că în care ramuri ale culturii sîntem mai puțin reprezentați, fiind prin aceasta a da tinerilor noștri ocaziune de a se califica și ca industriași și militari.

În veci să fie amintirea lui!

Ocaziunea cea mai bună a tinerii români cu purtare bună și progres eminent din școlile de cadeți, ca să fie beneficiați cu stipendiile zise, căci și așa foarte puțini din ei capătă stipendii, ceea ce vine de acolo, că la stipendiile erariale și de stat pot aspira numai fii de ofițeri, funcționari militari și de stat, prin urmare fii de preoți, învățători și țărani au să fie ajutamați din fundațiunile noastre naționale.

Până acum căpătau numai cei născuți pe teritoriul fostului regiment român al II-lea de graniță din Năsăud din fondul lor de stipendiu ajutoare, apoi dela patronul tinerimii studioase regretatul Dr. Ioan Vancea, fostul metropolit încoace și consistoriu din Blaj acorda unele stipendii cadeților și în timpul din urmă s'au sistemat 6 stipendii și din fundațiunea lui Em. Gozdu, ear' în urmă s'a augmentat ajutorul cadeților români și prin mecenatul cel mai recent, reșosatul A. Filip.

Actualii cadeți militari să se folosească de ocaziunea dată și satisfăcând condițiunile concursuale să se competeze la stipendiile zise, ca să se îndeplinească intențiunea salutară a fondatorului, ca să fim și pe cariera militară în măsură recerută reprezentați.

V. P.

## Câteva observări cu privire la „răspunsul” domnului B. Podoabă.

Motto: „Cu scrisul și rescrisul nu se va termina afacerea nici odată după părerea mea.”

B. Podoabă.

Aceste cuvinte țin să le aplic drept motto, de oare-ce ele caracterizează perfect tactica dlui Podoabă. Ele se află în „declarația” ce d-sa a publicat o în „Trib. Poporului”, drept al treilea atac personal în contra mea. Punându-i după repetiție scrisuri și rescrisuri comitetului alternativă, că ori va da seamă în mod convenit, ori va fi silit pe calea legii să dea seamă, dl Podoabă în loc să mai răspundă comitetului a preferat să-și iee refugiu la atacuri și insulte pe calea ziaristice. A sperat, că astfel va putea teroriza comitetul și pe mine. Eu l'am răspuns în nr. 240 al „Tribunei”, pe cât mi-a fost posibil de calm și de obiectiv. Dl Podoabă la acel răspuns „pro domo” al meu vine și replică în nr. 245 al „Tribunei”. În modul d-sale obișnuit, adică depășind și mai mult decât până atunci, toată chestia de pe terenul principal pe cel personal.

Spre a mă sili să tac și să l'las în pace cu insistările de dare de seamă, d-sale atât de incomode și neplăcute, d-sa își ia refugiu la cel mai nevrednic și demn de dispreț metod de luptă. Anume, de oare-ce illo tempore neuitatul meu moș l'a ajutat a intra în oficiu, acest om vine acuma și coutează s'îl prezente pe moșul meu, ca fost complice al meu. O face aceasta cu vedita intenție de a mă înșăpămenta pe mine, arătându-mi, că d-sale nici un mijloc nu-i

este destul de josnic spre a nu se folosi de el la cas de nevoe. Constat deci, în fața acestei noue temerități a dlui Podoabă, că d-sa după moartea moșului meu singur a administrat „fondul școlai de fete”. 3 ani de zile după placul seu. Constat mai departe, că d-sa constient citează greșit, mai mică suma fondului, din cum a fost pe când a primit-o. Toată socola ce d-sa o dă în nr. 245 al „Tribunei” este o ficțiune de dare de seamă. Ori-și-cărui cunosător al metodelor de a duce socoteli a dlui Podoabă, ori-și-cărui cunosător al actelor, modul leger cum acest domn în „răspunsul” seu face socoteala „fondului școlai de fete”, trebuie să-și invoace în memorie vorbele strigoiei din Faust:

„Du musst verstehen!  
Aus eins mach zehn,  
Und zwei lass gehn,  
Und drei mach gleich,  
So bist du reich.  
Verlier die vier!  
Aus fünf und sechs,  
So sagt die Hex,  
Mach sieben und acht,  
So ist's vollbracht;  
Und neun ist eins,  
Und zehn ist keins.  
Das ist das Hexeneinmaleins!”

Nu astfel și nu publicului mare, care nu este în stare să controleze o astfel de dare de seamă, ci comitetului era dator dl Podoabă să prezente socotelile sale. De naivi mai țin de Podoabă cetitorii foilor române când presupune, că o s'îl dea crezământ când afirmă, că d-sa numai din cauza aceea „nu stă de vorbă cu comitetul”, pentru-că acesta îi este dușman. Doar chiar și dacă acest comitet ar fi compus tot din diavoli, nici atunci nu ar pute schimba cifre curate și adevărate în defavorul dlui Podoabă, căci de  $2 \times 2 = 4$  este și rămâne o axioma.

Cine este curat, nu are lipsă să se codească doi ani de zile în fel și formă de o simplă dare de seamă! Nu are lipsă să-și iee refugiu la insulte pe cale ziaristică, nu are lipsă să invoace manele morților, profanându-le! Bohățel nu a avut și nu are nimic comun cu daraverile Podoabești. Altul era dl Podoabă pe când Bohățel îl ținea în frêne și altul este astăzi, când încercând să joace rola lui Bohățel a adevărit numai vorba din Wallenstein:

„Wie er räuspert und wie er spuckt,  
Habt ihr ihm glücklich abgesehen!  
Doch sein Genie, ich meine sein Geist,  
Sich nicht auf der Wachparade!” weist.

Ce să mai zic de halta pusă la cale de dl Podoabă în contra mea în „Trib. Pop.” După ce m'ă făcu „maghiaron”, vine și în articolul de fond „Clujul” din nr. 230, mă suspiciunează, că eu aș fi făcut la tribunale arătările criminale în contra d-sale în mod anonim.

Știe d-sa prea bine și intru-cât nu ar ști-o, îl rog să o iee la cunoștință, că nu am avut nici-o dată și nu am lipsă de anonimitate.

Acea arătare anonimă s'a făcut pe când eu mă aflam încă la Viena, restul de 5-6 arătări criminale în contra domniei-sale nu eu le-am făcut, ci alții, cari nu au avut lipsă de sfatul meu și au subscris acuza. Eu din parte-mi am subscris plenipotența pentru avocatul fondului școlai de fete, ca acesta să-și silească pe calea forurilor competente pe dl Podoabă să-și dea darea de seamă. Am dat acea plenipotență pe baza și în urma unui deciz unanim al comitetului presidat de mine, conștiu, că de a apăsă interese publice românești față de un individ neocorect nici un om de bine nu mi-o poate atribui de păcat! Nu știu cine ar fi dovedit față de dl Podoabă indulgența, prevenirea și bună-voința ce eu am dovedit-o. Și ce mi-a fost răspuns? În răspunsul seu dl Podoabă mă tractează en bagatelle, cu toate, că în aceeași coloană se scapă de scrie: „Cu privire la fondul școlai de fete și marturisesc sincer, că din cap locului am fost de părere, că ai fi cel mai bun și chemat de a fi președinte. Te știam om ambițios, imparțial și independent”. În contradicție cu această „părere” d-sa încearcă în tot răspunsul seu să mă prezente ca pe un fel de copil imbecil, sedus de niște pungași reuțăcioși.

Cunoștințele, capacitatea și calificarea dlui Podoabă și a mea mă dispensează să le compar. Desinteresată cunoșcerea comună al noștri vor și îl aprecia, ear' drept atestat de superioritate intelectuală și morală va fi rezultatul final al chestiei, care a provocat între noi doi divergența principală.

Ce privește cei 100 fl. votați de vechiul comitet cassarului pentru munca herculică, săvârșită prin studiul și darea de seamă a d-sale asupra chiverniselei antecesorelui seu Podoabă, această sumă nu e de aceeași calitate cu 100 de fl. dela „Economul”, a dlui Podoabă. De ce mai departe dl Podoabă ia față de mine în apărare direcțiunea „Economului”, când eu cu directorul și daraverile acestuia m'am ocupat? Direcțiunea, știu și eu prea bine, că constă în cea mai mare parte din oameni cu multă vază, praxă și știință.

Nici nu este de vină acea majoritate a direcțiunii, că directorul adică dl Podoabă, reprezintă minoritatea, de-

\*) Ori în cazul de față mutabis mutandis: beim „Economul”.

spre care chiar și d-sa însuși admite implicite, că nu are nici vază, nici praxă, nici știință.

Că nu aș fi interesat la „Economul”? Îl rog pe dl director executiv al „Economului” să binevoiască a-î întreba pe servitorul institutului, care îi va și spune de sigur, că pe ce basă istorică și pe câte acțiuni sunt interesat la acea bancă! Cu majoritățile de voturi dela ultimele două adunări generale ale „Economului” nu se prea laude dl Podoabă. Astfel de victorii pyrrhice due cu fatală siguranță la desastru, căci „quod ab initio vitiosum lapsu temporis convalescere nequit”. Complicii și oamenii dependenți ai d-sale sunt slabe propetele, ear' puținii oameni independenți și cu judecată nepreocupată, cari până ieri alături au încercat să l'salveze pe dl Podoabă mai mult din milă decât din convingere, că ar fi inocent, azi s'au imputat în mod considerabil. În cine însă mila va predomina și pe viitor pretențiile minții și a corectității nu merită mai bună soartă, decât să devină în urma urmelor tovarăș și complice cu dl Podoabă.

În fine încă vre-o două constatări. Dl Podoabă în „răspunsul” d-sale nu a desmișcat nici un singur șir din articolul meu „pro domo”, în care am espus relația dintre dl Podoabă și dintre fondul al cărui președinte am onoare să fiu. Nici că ar fi putut desmișca d-sa faptele pentru cari pot produce martori cu droaia.

Cu insulte și invective personale nu se aranjează afaceri de bani, de Podoabă! Înzădănumește d-sa espunerile mele „răsfățate”.

Cine a ctit „pro domo” scris de mine și „răspunsul” dlui Podoabă, va judeca cine dintre noi doi se răsfăță.

Ear' poziția socială (fie spus în parantesă că acea poziție o mulțimește milei fericiților Bohățeli și voturilor acțiunilor neamurilor lui Bohățel, pe care azi d-sa le insultă) acea poziție socială nu l'scuteste nici chiar pe un pișicher al stilului și al retoricei precum e dl Podoabă, de dări de seamă. Din contră, apropos „poziției sociale”, cine în comitetul Clujului nu știe, că dl Podoabă este acel cinic, care seara, între păhare se bate în piept, că este democrat, după-ce dimineața în calitate de director „executiv” (funcție de d-sa rău interpretată) a scos afară cu pumnii clienți țărani ai „Economului”.

Ce privește provocarea d-tale la etate (invoacă etatea ca motiv, când după-ce m'a insultat pe trei coloane declară, că nu mai stă cu mine de vorbă) îi răspund: înocunșirea barbei nu are întotdeauna și la fiecare individ drept urmare înmăltuirea minții și a tactului social și în casuri de acestea este trist când cineva în slăbiciunile gurii vede un salvus conductus prin saie judecătoreie criminale. — Marinimia cu care dl Podoabă la finea „răspunsului” seu îmi promite (mie personal, s'ar pute că d-sa să nu fie personal?) că se va retrace dela biserică, asociație, casină, fondul școlai de fete, etc. etc. nu o mai pot lua în considerare, de oare-ce din tot locul de unde d-sa promite, că se va retrace a fost deja retras, „er wurde gegangen”, cum zice Neamțul.

Viața socială din Cluj va fi regenerată în butul dlui Podoabă. Principii sănătoase își eluptă mai curând ori mai târziu dreptul de existență.

Dr. Alex. de Vaida-Voevod,  
președintele fondului pentru înființarea unei școlae rom. de fete în Cluj.

## Cronica zilei.

Sibiu, 16 Ianuarie n. 1901.

Memento. 19 Ianuarie: Balul „Reun. fem. române din Sibiu” în sala dela „Gesellschaftshaus”. — Adun. gen. a „Reun. rom. de cântări din Hateg”, în localul Reuniunii.

20 Ianuarie: Producțiunea declamatorie-teatrală, ce se va aranja de către tinerimea română din Mercuria, în sala școlai gr.-or. — Concertul împreună cu teatru și dans, ce se va aranja de către corul vocal din Comlăuș, în sala școlai a III-a.

În loc de cunună pe mormântul regretatului Ștefan Milea, not pens. în Tișica, domnul Nicolau Racoța, medic și dir. de bancă, în Șeica-mare, împreună cu doamna Ioana Racoța, soția dînsului, au contribuit la fondul „George Barțiu” cu suma de cor. 10, adică zece coroane. Sibiu, în 16 Ianuarie 1901.

Biroul „Asociațiunii”.

Balul ce Reuniunea femeilor române din Sibiu aranjează Sămbătă, în 19 Ianuarie a. c., promise a fi bine cercet; interesul societății înalte din Sibiu pentru acest bal este foarte mare. — Bițelele de intrare se vor vinde în ziua balului în odaia nr. 3 dela hotelul „Imperatul Romanilor” între orele 10-12 a. m. și 4-5 p. m. și seara la casă. Logele și până atunci se pot prenota la prezidența Reuniunii, doamna Maria Cosma (str. Baier nr. 1).

A înțecat „Srbadia”, ziar săptămânal sârbesc din Neoplanta, amic al stăpânirii maghiare și dușmănos nouă Românilor. Causa apunerii este lipsa de sprigin din partea Sârbilor.

Prințul Ferdinand al Bulgariei a vizitat la Niș pe regele Sârbiei, care l'a primit foarte afabil. Se crede că prințul va cere în căsătorie pe fiica prințului din Muntenegru.

Aniversarea o optzecia a nașterii dlui V. Babeș. În 1 Ianuarie st. v. dl V. Babeș și-a sărbătorit a 80-a aniversare a nașterii sale. O mulțime de Români brașoveni, cum scrie „G. Tr.” l-au felicitat telegrafice. Dorim și noi ilustrului octogenar încă multe zile bune și fericite în mijlocul naștării române, pentru ale căreia interese a adus atâtea jertfe însemnate.

Crisă la opera română. În urma retragerii dlui Wachmann, direcția opere române a fost luată de dl Sc. Ghica. Până acum n'au fost achitați pe luna Decembrie decât coriști. Săptămăna aceasta e vorbă să se achite personalul orchestrei, ear' artiștilor li-s'a spus să mai aștepte. După cât ni-se spune, veniturile opere române au fost până acum, în două luni, de peste 160.000 lei, ear' cheltuielile vre-o 157.000... fără să fie achitat personalul pe Decembrie!

Defraudări și sinucideri de ale patrioților. Dr. Szentkirályi S., avocat din Nyiregyháza a furat 6800 de cor. din lada săracilor și apoi a fugit. Tribunalul îl curentează.

Magay Károly, jude cercual din Kisujzállás a defraudat peste 20.000 cor. din banii oficii tot de-al orfanilor. În timpul din urmă trăia boierește. A mai falsificat și cambii domnului județ. Acum e pus la răcoare în temnița din Szolnok.

În Arad preotul catolic Holtzsey Fer. și-a tras două focuri de revolver în frunte, din cauza unei boale incurabile. Cum preoții, după chemarea lor, au să propage anume toleranță și stăruință între toate împrejurările, părintele Holtzsey n'a făcut nici el o deosebită cinste fraților „alcătuitori de stat”.

Invitare. Reuniunea română de cant și musică din Recița-montană invită la adunarea generală, care se va ține Duminecă, la 20 Ianuarie n., la 3 ore după amezii, în sala de cântări. Agende: 1. Raportul general. — 2. Raportul cassarului, bibliotecarului și al profesorului. — 3. Alegerea biroului și comitetului. — 4. Stabilirea bugetului. — 5. Alegerea comisiunii pentru censurarea socotelilor. — 6. Alegerea comisiunii verificatoare de protocol. Alexandru Cremenau, președinte. Ioșif Velcean, secretar.

Moartea unui viteaz general francez. Lambert, generalul francez, care la 1870 a apărut cu distinc eroism Bazeilles-ul în contra unei numeroase armate nemțești, a murit în vîrstă de 70 de ani. Tabloul acestui act de apărare eroică este cunoscut îndeobște de pe cărțile hărții de țigarete „Le dernier des cartouches”.

Câtă avere au ordurile călugărești din Ungaria? După cea mai mică socoteală ordurile călugărești din întreagă țeara dispun de o avere de 18.5 milioane florini imobile și 5.150.000 fl. avere mișcătoare. În această sumă, bine înțeles, nu se cuprind bisericile, clăustrele, școlile, bibliotecile, reconviziunile, relieviile prețioase, a căror valoare de asemenea se ridică la milioane. Ordul călugărețelor deasemenea posedă o avere însemnată, deși datele statistice în această privință ne lipsesc. În număr rotund putem zice, că cu totul au o avere de peste 50 milioane coroane, avere ce în continuu se mărește. Și aici noi sîntem mai slab reprezentați în avere. Mănaștirile gr.-cat. toate la oaltă nu dispun de o avere mai mare ca 10.000 fl.

Influența „fulger”. Un nou soi de ciumă se anunță din Petersburg. Poporul o numește influența „fulger”, căci care cum o capătă, imediat moare.

Trenuri minate cu electricitate. Imperatul Germaniei vrea să surprindă lumea cu cea dintâi invenție mare în secolul, în care am intrat. El este convins și hotărât să înlocuiască puterea vaporului la trenuri cu puterea electrică. S'a constatat anume, că un astfel de tren prezintă multe avantaje și că merge cu o iuteală de 200-250 chilometri pe oră.

Dare, nu glumă. Inchipulți-vă, câtă avere are dl conte Károlyi M., dacă plătește anual 64.726.60 coroane, și câte venituri arhiepiscopul Samassa I., a căru dare anuală este de 59.799.75 coroane.

Veniturile căilor ferate române. După o tabelă publicată de „Monitorul Oficial”, veniturile căilor ferate dela 1 Aprilie până la 30 Noemvrie, anul trecut, au fost de 35.272.016 lei. Aceste venituri prezintă o diferență în minus de 4.153.760, față cu aceeași perioadă de timp din anul 1898, și în plus de 2.044.038, față cu anul 1899. Numai pe luna Noemvrie veniturile au fost de 5.310.197, adică cu 1.596.246 lei mai mult ca în Noemvrie 1899 și 233.881 mai puțin de cât în Noemvrie 1898.



Pentru masa studenților din Brad au mai contribuit următorii: 1. »Detunata«, inst. de cred. și econ. Bucium, s'a înscris ca membră fundatoare. — 2. Dl Vasile Crașovan, paroh, Babșa, fundator. — 3. D-na Iuliana Crașovan, soție de par. Babșa, pe viață. — 4. O. D. Dr. Ioan Mihai, adv. și director de bancă, Orăștie, a contribuit 50 cor., cincizeci coroane. — 5. Dl Vasile Chirtoș, Câmpeni, pentru ziua onomastică și răscumpărare de felicitări pe Anul-Nou a contribuit 5 cor., cinci coroane. Primească M. O. D. și On. direcțiune dela »Detunata« drept răsplătă cea mai caldă mulțumită și aibă bucuria sufletească de a vedea în urma lor pe toți Românii, cari își iubesc națiunea! În numele tinerimii din Zarand și jur: Vas. Boneu, profesor.

Dela teatru. Azi, Mercuri în 161 c. și în zilele următoare teatrul va rămâne închis, pentru pregătirile ce se fac la reprezentarea piesei »Geisha«. — Societatea teatrală »Urania« din Budapesta își continuă reprezentațiile în sala de gimnastică a gimnasiunii de stat din loc.

Ger mare. În jurul Clujului zilele acestea a fost un ger așa de mare, încât apele din fântâni au înghețat la o adâncime de 5—10 metri. Tot din cauza frigului se văd foarte multe pasări moarte pe sub streșini. Ba chiar și dintre gaile au pierit din cauza gerului.

În contra maghiarizatorului. Locuitorii nemți din comuna Laucauk, comit Baranya, au dat o strănică lecție preotului catolic Göcz, care în timpul din urmă nu-i mai slăbia cu predici în limba ungurească. Cu ocazia unei astfel de predici au sărit toți asupra organelor și l-au oprit să mai cânte. În tumultul cel mare preotul a trebuit să se ducă din biserică.

Ocaziune binevenită. O rară colecțiune de diferite cărți rari este anunțată pe pag. a IV-a a ziarului nostru. Cine dorește a avea dintre aceste cărți se nu întârzie a se adresa la locul anunțat, cu atât mai virtuos, căci rar se găsește ocaziune a se pune în circulațiune comercială cărți așa de importante pentru noi Români.

### Mulțumită publică.

Neputând a mulțumi tuturor amicilor și cunoscuților numeroși, cari au grăbit în scris a ne conșola și alina durerea noastră nemărginită și a familiei mele întristate pentru pierderea prea timpurie a iubitei noastre unice fiice

### VETURIA HĂTEGAN,

elevă în cl. IV. a școlii de fete la surorile franciscane din Sibiu,

reșosată în 4 Ianuarie n. și înmormântată în 6 Ianuarie, în etate de 11 ani, în cimiterul gr-cat. de acolo. — Îi rog pe această cale să primească cele mai ferbinți mulțumite.

Dirgea, 15 Ianuarie n. 1901.

Ioan Hătegan,  
protopop gr-cat. și soția  
Aurelia.

### Invitare de abonament

la

## „TRIBUNA“

Cu 1 Ianuarie 1901 v. încep nouă abonamente lunare, ouartale, semestrale și anuale.

Domnii abonenți sunt rugați a grăbi ou reînnoirea abonamentelor lor, pentru regulata expediție a foil.

Abonamentele se fac prin mandate postale și anumit pentru un timp, oare începă ou prima și se termină ou ultima lună, după stilul vechiu.

Abonamentul anual costă . 28 cor. — bani.  
Abonamentul semestral . 14 cor. — bani.  
Abonamentul trimestral . 7 cor. — bani.  
Abonamentul lunar costă . 2 cor. 40 bani.

Este în interesul dlor abonenți, ca adresele să fie însemnate oât se poate de corect și legibil. Domnii abonenți vechi sunt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fășile, în oare li-s'a trimis „Tribuna“ până acum.

### Administrațiunea

## De Anul-Nou.

La casa »Asociațiunii pentru lit. rom. și cultura poporului român« au mai contribuit pentru fondul »Casei Naționale« în scopul răscumpărării felicitărilor de Anul-Nou următorii P. T. Domni:

Transport cor. 464.  
Dr. I. Bucur, medic, Sibiu cor. 2.—  
I. Preda, dir. librăriei archid., Sibiu . 2.—  
Petru Pipos, jude de tablă i. p., Sibiu . 5.—  
Petru Săcoșan, inv., Satul-nou Dr. Iuliu Grecu, medic, Király Kege . 1.—  
Vasiliu Almășan, adv., Cluj Dr. Iancu Meșianu, Zărnești Dimitrie Coltofean, protop., Breje . 5.—  
Simeon Ciuca, preot, Mocii I. Dologa, preot, B. Tiha Laurian Bercian, Orăștie . 2.—  
Petru Rimbaș, diac. și comp. tabil, Brad . 2.—  
Constantin Căciulă, oficiant de bancă, B. Huedin Teofil Dragomir, proprietar, Farkasmező . 2.—  
George Boldea, căpitan c. și reg. i. p., Turda Ioan Tipeiu, protop., Sebeșul-săsesc . 2.—  
Sergiu Medean, protop., Sebeșul-săsesc . 2.—  
Alimpu Oprea, preot, Săcă-râmb . 2.—  
Pompiliu Piso, propr., Săcă-râmb . 2.—  
Familia Ioan Popescu, Toplița . 4.—  
Axente Moșoiu, not. cerc., Bran . 4.—  
Dr. Emil Gerasim, adv., Aiud Dr. Andrei Pop, B. Huedin . 5.—  
Lazar Iernea, prot., Csomaköz Dr. Nicolau Comșa, medic, Seliște . 2.—  
Ioan Răchișan și d-soara P. Comșa, în loc de anunț de logodnă . 10.—  
Dr. Aurel Isac, avocat, Cluj Vasile Domșa, prot., Orăștie P. Călcianariu, adv., Orșova Dr. Aurel Muntean, avocat, Orăștie . 20.—  
Tot dl Dr. Aurel Muntean a mai trimis contribuiri dela următorii domni:

Ioșif de Orbonaș, Orăștie . 4.—  
Dr. Enea Draia . 5.—  
Dr. Silviu Moldovan, . 5.—  
Dr. de reg. Iust. Colbasi, . 3.—  
Virgil Olariu, . 3.—  
George Bălosu, . 2.—  
Simeon Popoviciu, proto-presb. milit. Orăștie . 1.—  
George Bogdanescu, . 1.—  
La olaltă cor. 613.—  
Sibiu, 15 Ianuarie n. 1901.

Dr. C. Diaconovich.

## Continuarea demonstrațiilor — la teatru.

Întreg publicul din Sibiu era aproape sigur, că după cele întâmplate la reprezentația teatrală de Luni seara, atât direcțiunea teatrului orașenesc din loc, cât și emisiile societății »Urania« vor cerca să îndrepte netactul, ce au săvârșit.

Așa se vede însă, că cele întâmplate Luni seara n'au fost rezultatul unui netact, ci efectul unui plan bine stabilit.

Purtarea trupelor de teatru, manifestată la reprezentația de aseară a confirmat pe deplin presupunerile, că aici nu e vorba de reprezentații teatrale, ci de contrabandarea și pregătirea simpatiei pentru politica de maghiarizare a guvernanților unguri.

Căci eată ce s'a întâmplat: Societatea ungurească »Urania« din Budapesta, angajată de direcțiunea Leo Bauer a teatrului orașenesc din loc, fără a ține cont de cele întâmplate în seara premergătoare, a voit să dea aseară a doua reprezentație, arătând prin tablouri cinematografice și de schioptoon: Parisul cu vicia lui, în anul 1900.

Publicul present era alcătuit în mare parte din familii maghiare și maghiarone, având flancuri puternice de studenți, meseriași și perde-vară recruțați din clasele aparținătoare Maghiarilor. Tot atât de bine reprezentați însă erau și Sașii și Nemții din localitate. Zei de studenți și meseriași sași însuflau groază cu bețele și armamentele ce pare-că le țineau pregătite, încă înainte de începerea reprezentației.

Cei-ce aranjau reprezentația au trebuit să observe gravitatea situației.

Cu toate acestea la începutul reprezentației, angajatul »Uraniei« a eșit în colțul binei și a început cu o flegmă revoltătoare, ca și în seara premergătoare să citească ungurește și nemțește textul tablourilor, ce le prezenta cinematografic.

Publicul sășesc ce era present, în frunte cu studențimea imediat a început să însceneze o larmă infernală: »Abzug, nur deutsch, hinaus« se auzia din furuna sgomotului ce s'a pornit. Curenți

însă un tot atât de puternic curent opozițional s'a amestecat în tumult. Erau strigătele desparate ale Ungurilor, deasemenea cu studențimea și claqueurii în frunte.

Publicul și mai ales damele erau cuprinse de o panică grozavă. Nime nu putea ști cum se va sfârși vehementa demonstrație.

Atunci a pășit pe bină directorul teatrului din loc și rugându-se pentru liniște, a spus că în cazul când se vor continua demonstrațiile vor suspenda reprezentația.

Din nou s'a prezentat apoi angajatul »Uraniei« și din nou a început citirea textului în limba ungurească și nemțească. Larma infernală din nou a început cu puteri doar și mai înfricoșate. Atât erau de vehemente pro și contra demonstrațiile, încât doar putere pe lume nu era să le poată curma.

Atunci din nou a apărut directorul pe bină și a enunțat oă suspendă reprezentația, — abia după 20 minute dela începerea acesteia.

Publicul, în mare parte n'a voit să se depărteze. Pretindea cu putere reînceperea reprezentației. Și numai când din nou a eșit directorul și a spus categoric, oă la ordin direct suspendă irevocabil reprezentația, numai atunci a eșit publicul, ca să meargă la casă și să ridice biletelor cumpărate.

Până-când publicul se învîrte și discuta vehement prin culoarele teatrului, afară pe stradă studenții sași și unguri se capacitau cu argumente sunătoare. Poliția a și luat naționalul cătorva înflăcărași.

Seara întreagă pe străde și prin restaurante lumea a discutat cu foc demonstrația dela teatru. Mai indignat era un doctor-profesor-poet ungurec și un inspector, ce patronase pe cei dela »Urania«.

Întreg publicul așteaptă cu nerăbdare consecvențele acestor demonstrații, cari în urma urmelor pot fi foarte serioase și importante. . . . . Vil.

## MAI NOU.

### Din Austria.

Ieri au fost alegerile decisive în Viena. În cele 19 cerouri electorale au fost aleși 15 deputați, dintre cari 10 sînt de partidul creștin-socialist și 5 germani-progresiști.

### Din Africa-sudică.

»Times« e informat, că Andrean Hofmayer, la însărcinarea lui Kitchener a plecat la Pretoria, să capaciteze pe Buri, că continuarea luptei e zădarnică și că guvernul englez se poartă nobil, oferind Burilor condiții de pace favorabile.

### Atentat contra lui Milan.

În urma unei recercări a poliției vieneze, în București s'au deținut 18 oameni, bănuți cu plănuirea asasinării exregelui Milan. Unii dintre deținuți au fost deja eliberați.

## Bibliografie.

### „Căldindarul Poporului“ pe 1901.

— Vocî din presă. —

Am amintit că »Căldindarul Poporului« pe 1901, a fost bine apreciat din partea ziaristicii noastre. Continuăm azi cu vocile de ziare asupra lui:

### „Unirea“.

„Căldindarul Poporului“ pe 1901. Anul XVI. Sibiu, editia »Tipografiei«, pag. 159 plus inseratele, preț 40 bani. Primul și cel mai bun Căldindar pentru popor. Are și de astădată o mulțime de ilustrații frumoșe executate, articli literari, poezii și »Révașul« de pe anul expirat. Ca nouate are un șematism al așezămintelor românești din patrie: bisericile, școlile, reunitiunile, băncile, însoțirile ș. a. Il recomandăm cu toată încrederea.

### „Revista Ilustrată“.

»Căldindarul Poporului«. A apărut Căldindarul Poporului pe 1901, cel mai bun, mai ieftin și mai potrivit pentru trebuințele poporului român.

Preoții și învățătorii nostri dela sate ar face un lucru vrednic de laudă dacă ar recomanda Căldindarul acesta la toți șiiitorii de carte din comunelor. E un Căldindar ce-i recunoscut de indispensabil pentru ori-ce casă românească.

### „Bunul Econom“.

„Căldindarul Poporului“ pe anul 1901 a apărut la Sibiu, cu un bogat cuprins, bine potrivit pentru popor. »Căldindarul Poporului« care apare acum în al 16-lea an, e prea bine cunoscut în toate părțile, decât să fie lipsă să-l mai descriem. Vestim numai că a apărut, că e tot așa de bogat și îngrijit ca în trecut, și credem că toți vor grăbi a »și-l procura dela »Tipografia« din Sibiu, cu 20 cr. și 5 cr. de porto.

### „Transilvania“.

»Căldindarul Poporului« (an. XVI.) corespunde deplin numelui, ce-l poartă, el are deja o reputațiune bine stabilită în opinia noastră publică și această bună reputațiune ținde a »și-o afirma tot mai mult. »Căldindarul Poporului« e cel mai cu pricepere redactat pentru trebuințele poporului nostru, a cărui carte de toate zilele a devenit de mult. Bogat în cuprins și de astădată, cu o parte informativă potrivită trebuințelor poporului, și având o mulțime de ilustrațiuni de actualitate, acest Căldindar va fi răsfos de sigur cu drag de poporul nostru. Prețul 20 cr. (40 bani).

### „Gazeta Transilvaniei“.

În editura și tiparul »Tipografiei«, societate pe acțiuni în Sibiu a apărut »Căldindarul Poporului« pe anul comun 1901. Deși format mic, având tipar mărunt și îndesat, e destul de bogat și foarte variat, cuprinzând și din literatură o parte destul de mare și bine aleasă. Costă 40 bani.

### „Desteptarea“.

„Căldindarul Poporului“ pe anul 1901, apărut în editura societății pe acții »Tipografia« din Sibiu, este unul dintre cele mai bune căldindare românești. Soris într-o limbă populară, dar aleasă, acest căldindar e cel mai răspândit dintre toate cele apar dincolo de Carpați. Conținutul »Căldindarului Poporului« e cât se poate de bogat și variat. Pe lângă materia obicnuită mai aflăm încă un conșpect scurt asupra bisericilor, școlilor, reunitiunilor și a mai multor așezămintele române din Transilvania și Ungaria. Din partea beletristică amintim: Tatăl nostru al Românilui, Floarea soarelui, Vasile Alexandri, Din trecutul României, Servus părinte, Iancu, Aleodor împărat. Vine apoi »Révașul«, în care se enumeră pe scurt toate întâmplările de căpetenie din anul ce trece. Urmează în sfârșit un sir frumos de povești pentru popor, biografii, anecdote, glume etc.

Din tot sirul scris în acest căldindar se vede marea dragoste de neam și interesul viu al redactorilor față de poporul pentru care se ostenesc. Recomandăm cu căldură și fraților noștri sătenii bucovineni acest căldindar. Se poate comanda dela »Tipografia« din Sibiu. Prețul numai 46 bani.

„Enciclopedia Română“, publicată din însărcinarea și sub auspiciile »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, de Dr. C. Diaconovich, primsecretarul »Asociațiunii«.

A apărut fasc. XXII al acestui dicționar enciclopedic, cuprinzând cuvintele Libelula — Manliu.

Numărul articolelor acestui fascicol trece mult peste 1000, și anume conține restul literiei L. și vre-o 500 cuvinte cu inițiala M. Partea cea mai interesantă pentru noi a publicațiunii, și anume articolele istorice și biografice românești, de astădată ni-se prezintă în număr deosebit de mare și în estensiune ce trece peste cadrul unei mici enciclopedii, dar care e pe deplin justificată prin importanța subiectelor. Dintre aceste articole remarcăm: Literatura (M. Strajan), Lucaci, Lugoș, Lyuon (D. Onciul), Mailat, Maior, Maiorescu, Măldărescu, Măndăstire, Mangra, Maniu, Manliu, etc. Igiena: Lupus, Mălaiu, Malaria, Mămăliga. Din celelalte amintim: Liber schimb, Licheni, Limba, Limbrie, L'Indépendance Roumaine, Linné, Lipova, Lipovani, Lipsca, Lissabona, Livingstone, Lobkowitz, Locke, Londra, Lombroso, Lonyay, Loteria, Ciri Lucari, Ludovic, Luns, Lupu, Lupul, Luther, Lutheran biserica, Lyon; Macedonia, Machiavelli, Madrid, Maghiari, Magnetism, Maimuța, Malaezi, Mamifere, Mandievski (Dr. Sbiera), Mangan, Manifest, etc.

Îndeosebi amintim îngrijirea ce se dă chestiunilor mai importante din istoria noastră națională, tractate în cea mai mare parte de distinsul nostru istoric Dr. D. Onciul cu profunditatea și obiectivitatea ce caracterizează toate scrierile acestui savant istoriograf. De interes pentru cercuri largi și de folos real, sînt articolele igienice lucrute de academicianul Dr. Felix, cel mai competent autor român în materie de igienă. Științele naturale, și îndeosebi botanica, deasemenea e bine reprezentată, și în trece scrierile ce le avem până acum în această materie.

Dintre ilustrațiuni amintim bisericile românești din Lugoj, unul dintre cele mai importante centre ale Românilor din Ungaria.

Abonamentele se fac la W. Krafft în Sibiu (deposît general pentru România: E. Storek, București) și se primesc numai pentru publicațiunea întregă. Prețul de prenumărare pentru un tom broșurat cor. 20 —, legat cor. 23. 20 (în România: lei 25. —, resp 28.50).

### Politica noastră națională.

Sub titlul acesta general a apărut o interesantă broșură ce poartă titlul următor:

— Rolul dlui D. A. Sturdza în chestiunea națională. Studiu istorico-politic de Teodor Raica, profesor gimnazial. Ploști, Tipografia. »Democratul«, 1899. Format 8° mare, 160 pagine.

Interesantul studiu al zelosului naționalist, dl Raica, e merit pentru lumea politică din România, dar din nenorocire ne priește foarte mult, dacă nu exclusiv și pe noi. E o lectură foarte folositoare, dacă nu necesară, tuturor bărbatilor nostri, cari se interesează de politică. În marea crasă politică națională, care nici astăzi nu s'a sfârșit, dl Raica aruncă prin studiul seu o intensivă lumină, care va servi multora spre orientare în situația noastră.

Cartea costă 1 leu 25 bani, sau 1 cor, 20 bani. Se poate comanda direct dela autor, ori prin librăria noastră.

A eșit de sub tipar în editura librăriei Sococ & Comp.: Documentele românești din arhivele Bistriței, partea I. de N. Iorga.

Prețul 4 lei.

„Insula morților“ novelă de R Voos, tradusă de Andrei Bărsănuș, profesor în Brașov. Prețul 50 bani.

### Sosiți în Sibiu.

La 16 Ianuarie n. 1901.

Hotel »Impăratul Romanilor«: Cirlea, econom din Alba-Iulia; Kiroghatter din Arad, Lupu din Iași, ingineri sup.; Feinstein, Josef, din Cluj, Altenberg din Berlin, Pollak, din Trieste, Glaz din Apoldul-mare, Singer din Viena, Farkas din Budapesta, comercianți.

### Cursul pieței din Sibiu.

Din 16 Ian. n. 1900.

| Hărțile-moneti române | Cump. | 18.70  | vend. | 18.80  |
|-----------------------|-------|--------|-------|--------|
| Lire turocși          |       |        |       |        |
| Imperial (16 R aur)   |       |        |       |        |
| Ruble rusești         |       | 2.46   |       | 2.54   |
| Galbeni               |       | 11.23  |       | 11.34  |
| Napoleon-d'ori        |       | 19.12  |       | 19.20  |
| 100 Marce germane     |       | 117.50 |       | 117.80 |
| Livre sterling        |       | 24.—   |       | 24.2   |

### Bursa de Budapesta.

Din 14 Ian. n. 1900.

|                                                                 |        |
|-----------------------------------------------------------------|--------|
| Renta de aur ung. 4%                                            | 117.—  |
| „ „ 4 1/2%                                                      | 92.35  |
| „ „ 5%                                                          | 92.20  |
| Imprumutul câștor ferate ung.                                   | 91.70  |
| Bonuri rurale ung.                                              | 91.35  |
| „ „ croate-slavoane                                             | 92.70  |
| Obligațiunile desp. regalilor                                   | 95.60  |
| Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin                       | 140.—  |
| Renta de hărți austriac                                         | 95.15  |
| „ de argint austriac                                            | 95.15  |
| „ de aur austriac                                               | 11.25  |
| Losuri austriace din 1860                                       | 186.50 |
| Acțiunile băncii austro-ungare                                  | 1700.— |
| „ de credit ung.                                                | 673.—  |
| „ de credit austr.                                              | 668.76 |
| Scrieri fonciare ale institutului de credit și economi »Albina« | 102.—  |
| Galbeni împărțitești                                            | 11.40  |
| Napoleon-d'ori                                                  | 19.16  |
| Mărci 100 imp. germane                                          | 117.65 |
| London 10 Livre sterling                                        | 240.60 |

### Bursa de Viena.

Din 14 Ian. n. 1900.

|                                |        |
|--------------------------------|--------|
| Renta de aur 4%                | 117.—  |
| Renta ung. v. c. 4 1/2%        | 92.20  |
| Imprumutul câștor ferate ung.  | 91.70  |
| Bonuri rurale ung.             | 91.35  |
| „ „ croate-slavoane            | 92.70  |
| Renta de hărți austriac        | 95.15  |
| „ de argint austriac           | 95.15  |
| „ de aur austriac              | 11.25  |
| Losuri austriace din 1860      | 186.50 |
| Acțiunile băncii austro-ungare | 1693.— |
| „ de credit ung.               | 670.—  |
| „ de credit austr.             | 668.76 |

### Bursa de București.

Din 31 Dec. v.

|                     |        |
|---------------------|--------|
| 5% Renta perpetuă   | 76     |
| 5% „ am. 1881       | 90     |
| 5% „ „ 1892         | 91     |
| 5% „ „ 1893         | 91     |
| 4% „ „ 1894         | 76     |
| 6% „ „ 1899         | 76 1/2 |
| 4% „ „ 90.94        | 77     |
| 4% „ „ 1896         | 76     |
| 4% „ „ 1898         | 76     |
| Contrab. rurale     | —      |
| 5% Obl. c. B. 1883  | —      |
| 5% „ „ c. B. 1890   | —      |
| 5% „ „ c. B. 1895   | —      |
| 5% „ „ c. B. 92 1/2 | —      |
| 4% Fonc. rut.       | 76     |
| 5% „ arb. Buc. 799  | —      |
| 5% „ „ Iași 739     | —      |
| Banca Națion.       | 22.0   |
| „ Agricolă          | 237    |
| „ României          | —      |
| de scont            | 210    |
| Dac. Rom.           | 333    |
| Naționali           | 330    |
| Canstrucții         | 22     |
| Basalt artificial   | —      |
| Tramv. non          | —      |
| Baia centrală       | 90     |

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Baiteș  
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Ioșif Marshall.



# La dl EMILIAN MICU în BÉLINCZ,

## Temesmegye, Ungaria,

[895] 3-8

se află de vânzare următoarele cărți din biblioteca sa și anume:

1. Albina Carpaților, foie beletristică, 1877/80, 4 ani, 3 vol. 26.  
2. Adunarea poporală din Bucovina din 1870 2.  
3. Aaron T., Apendice la istoria lui P. Maior, Buda 1828 10.  
4. „Catechistica practică, Buda 1843 6.  
5. „Cuvântări bisericești, Buda 1847 7.  
6. „Istoria Ecclésiastică, Pesta 1850 10.  
7. Axentie Sever, Răspuns la cartea neagră, Brașov 1897 2.  
8. Acte oficiale la înființarea Metropoliilor rom. ort. 1865 3.  
9. Alexi Dr. Pop., Resbelul orientale, Gratz 1878 13.  
10. Arbore C., Fragment istoric din 1495, de Asaki, 1874 2.  
11. Adamescu, Istoria literaturii române, 1899 4.  
12. Abecedarul lui George Lazar, de Karkaleki, Buda 1820 5.  
13. Alexi I., Gramatica Daco-Romana sive Valachica, Vienna 1826 6.  
14. Aritmetica română-germană, Viena 1777 10.  
15. Andrieviciu S. M., Invățătura religioasă, Viena 1866 2.  
16. „Vieța lui Ius Christos, Viena 1867 5.  
17. Ardelean I., Cuvântări bis. și funebre, 2 vol. 1878/88 5.  
18. Analele Academiei Române, vol. I-X, 1867/80 40.  
19. Analele Acad. Rom., Seria I, tom. II-a, sect. 1, tom. V, sect. 2, tom. VIII, sect. 1 și 2 18.  
20. Aurora română, foie beletristică, Budapesta anul 1864 și 1865 15.  
21. Antonescu T., Cultul Cabirilor în Dacia, 1889, București 6.  
22. Abhandlung über die Ilyrischen Nation, Neusatz 1791 10.  
23. Alexandru V., Opere complete, teatru, 4 vol., 1875 25.  
24. Alexandru V., Despot-Voda, dramă istorică, București 1878 6.  
25. „Opere complete, poezii, 2 vol. 1897 13.  
26. „Proză, București 1876 10.  
27. Alexandru V. Ovid., Teatru, București 1885 6.  
28. „Fântâna Blandusiei, București 1889 6.  
29. Babeșiu V., Causa limbilor și naționalităților, Viena 1860 2.  
30. Barțiu G., Istoria Transilvaniei, 3 vol., 1889/91 21.  
31. „Foie pentru munte anul 1888, 54, 55, 56, 58, 59, 60, 61, 62 și 1865 8.  
32. „Foia literară, Brașov 1838, 40 15.  
33. „Transilvania, revistă pe 1868, Brașov 10.  
34. „Raport: A. Iancu, A. Sever și Balint 1884 3.  
35. Boiu Z., Semnele din agrul lui Christos, predice, 3 vol. 1899 9.  
36. „Cuvântări funebre, 1889 3.  
37. Barcian Dr., Curs de literatura generală, I, București 1877 2.  
38. Balcescu N., Istoria lui Mihail-Viteazul, București 1877 6.  
39. „Biserica ortodoxă română, a. I-X, București 1875, a. 10.  
40. „Biserica și Școala, foie bis., Arad, a. 1877, I-XXIV, a. 8.  
41. Bumbac I., „Aurora română, pe ani 1881, 1882 și 1884 15.  
42. Barbu, Istoria Română de Tit Liviu, București 1884 5.  
43. Bogdan I., Vechile cronicile moldovenești, București 1891 6.  
44. Burada T., Românii din Bitinia, Iași 1893 2.  
45. Bălan I., Numiri de localități istorice, Caransebeș 1.  
46. „Iancu de Huniada, Caransebeș 1.  
47. Barac I., Omie și una de nopți, 4 vol., Brașov 1838, cirile 10.  
48. Bărnuțiu S., Psihologia și Logica, Iași 1871 3.  
49. „Dreptul public al Românilor, Iași 1867 8.  
50. „Dreptul natural privat, Iași 1868 5.  
51. „Dreptul public, Iași 1870 5.  
52. Bojinca D. T., Dispută (3), asupra istoriei lui P. Maior Buda, 1834 legată la oaltă cu lui P. Maior, 1834 15.  
53. Bojinca D. T., Directoriul bunei creșteri, Buda 1830 4.  
54. „Anticele Romani, Buda 1832/3, 2 vol., 10.  
55. „Răspundere asupra cărții din Halle, 1828 6.  
56. Bojinca D. T., Animadversio in Dissertationem Hallensem sub titl., „Erweis der abkunft der Walachen, Ofen 1827 10.  
57. Boroian Dr. G., Istoria bisericești creștine, București 1894 6.  
58. „Ist. dogmelor bis. ortodoxe, Buc. 1894 5.  
59. „Dreptul bisericesc, Iași 1899, vol. 2, 12.  
60. Baci I., Revista ilustrată, Bistrița, pe 1899 10.  
61. Balancescu, Curs de dreptul bis. ort., București 1892 8.  
62. Bengescu S., Olteanca, operă comică, 1880 2.  
63. Bejan M., Cronică notariului anonim al lui Bela, 1899 3.  
64. Bian I., Catalogul manuscriselor dela Academia Rom., 3 fascicule 5.  
65. Bian I., Bibliografia vechi rom., 3 fasc. (1508-1690) 20.  
66. Condurat, Relațiunile țării Rom. cu Ungaria, 1898 9.  
67. Barac I., O mie și una de nopți cu litere latine, 1897, 4 volume 6.  
68. Bota Moise, Căldar român, Viena 1861 2.  
69. Belissimus, Manual de limba română, 1859 1.  
70. Bunea Dr. A., Episcopul Inocențiu Clain, Blaj 1900 5.  
71. Bessel Dr. W., Das Leben Ullas und die Bekerrung der Gothen zum Christenthum, Göttingen 1860 5.  
72. Bota Moise, Modul de educație la Români-Greci 1.  
73. Bucur Rusea, Tutti-Frutti, almanach umorist., Pesta 1861 7.  
74. Barcian P. S., Dictionar roman-german, Sibiu 1900 7.  
75. Biron, Critica, ist. literaturii române de Rudow, 1894 1.  
76. Cuvântarea lui A. Suluțiu la instalare, 1851 1.  
77. Creangă I., Operele complete, 6 părți, (C. Müller), 1888, revistă bis., pe a. 1883, 1886, 1887, 1888, 1889 și 1893 6.  
78. Cioran E., Căletoarele lui Macarie, 1900, București 3.50.  
79. Clain Samuil, Biblia mare, Blaj 1795, completă 2.  
80. Catechismul mic, Brașov 1835 2.  
81. Costache Veniamin, Funele sau frângerie întreită, Iași 1835 15.  
82. „Peatra Scandalei de Ite Mineat, 1844 10.  
83. Costache Veniamin, Istoria Scripturii cea nouă, vol. III, anul 1824 10.  
84. Căizer K., Temesvár megvártel (1551-2), Budapesta 1893 3.  
85. „Cesni Ivan căr. Szegeden, Budapesta 1892 1.  
86. Cuvântări în cinstea Ex. sale I. Bobb, Blaj 1813 25.  
87. Culegere de rugăciuni, Viena 1781, (unicum), 15.  
88. Causa română la anul 1872, Sibiu 1.  
89. Costescu, Dama cu camelii, București 1854 4.  
90. Caracovean, Istoria bis. române, Iași 1879 4.  
91. Costache Veniamin, Istoria bisericească 1841-4, 4 vol., 40.  
92. Carmen Silva, Povestile Pelegrului, București, 94. și Români, București 1892 4.  
93. Crețiu G., Codicele Voronețian, Critică, București 1885 1.  
94. Caian I., Operele lui C. I. Caesar, București 1887 4.  
95. Cipariu T., Elemente de limbă după dialecte vechi, 1854 9.  
96. „Acte și fragmente istorice bis. rom., 1855 4.  
97. „Cristomafia, sau Analecte literare, 1858 10.  
98. „Arhiv pentru filologie și istorie pe 4 ani, cpt., 25.  
99. „Gramatica română Sintetică, 1877 (II) 5.  
100. Clain S., Cuvântare despre posturile răsăritului 1826, Buda 5.  
101. „Coca C., Istoria bisericească, Cernăuți 1890 6.  
102. Cosmoviciu, Domnița Olena, tragedie, București 1828 3.  
103. Gurllean I., Fragmente istorice din 1848/49, București 1887 4.  
104. Cestium din Istoria bisericești românești, I. II., Blaj 107.  
105. Calendarul de Buda pe a. 1817 și 1819, a. 1 cor. 2.  
106. Dr. Diaconoviciu, Enciclopedia română vol. I. II., 109. Căleza Bucureștilor, Sibiu 1899 1.  
110. Dunca C., Fiicele poporului, memorandum, Pesta 1873 3.  
111. Drăgălina, Istoria Bănatului Severinean, Caransebeș, 2 părți 1.  
112. Djuvar, Superstiții la Români, București 1885 5.  
113. Doforia boalelor de vite Buda 1816 5.  
114. Die Walachischen Kirchengemeinde Budapest, Wien 1890 60.  
115. Diaconoviciu Loga, Ortografia română, Buda 1818 5.  
116. Biblia mare sub Metropoliul Teodosie și Serban Cantacuzenul, București 1688, folio complet 200.  
117. Diaconoviciu Loga, Gramatica românească, Buda 1823 7.  
118. „Vieța lui Ius Christos, Buda 1830 5.  
119. „Chemare la tipărirea cărților și Poezii, Buda 1821 1.  
120. Diaconoviciu Loga, Epistolarul românesc Buda, Buda 1841 4.  
121. Dr. Dragoescu I. C., Amor și Patrie, poezii, Turin 1869 122.  
122. „Doruri și Speranțe proză, 1870 5.  
123. Dobrogean Gherea, Literatură și știință, 2 volume, București 10.  
124. Densușian A., De poesia poporală română, 1866 2.  
125. „Istoria literaturii române, ediția II-a 126. „Revista critică literară, Iași anul 1893, 94-95 15.  
127. Diaconovici Dr., Biografia lui G. Barițiu, Sibiu 1892 2.  
128. Dreghici M., Scurtă cunoștință de Pravilă, 1860 1.  
129. „Descrierea Bănatului, Grisceni 1881 2.  
130. Dreghici M., Legile bisericești, 1873 2.  
131. „Istoria adunărilor bisericești, 1885 2.  
132. Die Sitten der Morlacken (Maurvolachen), Bern 1777 7.  
133. Densușian Nicu, Mitropolia rom. de Alba-Iulia, Brașov 1893 1.  
134. Elefterescu Dr., Igiena poporală, 1892 1.  
135. „Cuvântări bisericești, 1894 3.50.  
136. „Cuvântări ocașionale și funebre, 1899 3.50.  
137. „Lumina, Revistă bisericească, 1900 1.  
138. Eliade Rădulescu, Cântarea cântărilor, București 1870 1.  
139. Engel Chr., Geschichte Panonien's, Serbien's, Bulgarien's, Moldau und Walachei, Halle 1793-1803, 49 100.  
140. Erbecean C., Istoria Metropoliilor Moldovei, 1888, folio 25.  
141. „Procanonul lui P. Maior, București 1824 6.  
142. Evager, Istoria bisericească, București 1899 6.  
143. Eusebin, Istoria bisericească, București 1895 6.  
144. Enacean Ghenadie, Creștinismul în Dacia, București 1878 10.  
145. „Istoria Măstirii Sinaia, Buc. 1881 8.  
146. „Mesterul Manole și Petru Movilă, 1882 16.  
147. „Condică Metrop. Ungro-Vlachiei, 1886 50.  
148. „Vistelet canonică a eparchiei Rim-nicului 1892 3.  
149. Enacean Ghenadie, Heraldica vechi a Românilor, 1894 7.  
150. „Evangelii rom., studii literare, 1895 7.  
151. Eustatiuovicu D., Desvoltele evangeliilor, Sibiu 1790 15.  
152. Floarea darurilor, ediția a II-a, Brașov 1808 16.  
153. Fulea M., Cărtica năvărilor bune, Sibiu 1837 3.  
154. Filosofia lucrătoare a II-a de Clain S., Sibiu 1800 15.  
155. Filipide A., Istoria literaturii române, Iași 1888 5.  
156. „Foia ecclésiastică, Blaj, pe mai mulți ani, a. 25.  
157. „Federețianu, Dicționarul topografic al României, 1871 6.  
158. Frunescu, Rotacismul la Moși și Istrieni, 1886 10.  
159. Frâncu, Căndrea, Rotacismul la Moși și Istrieni, 1886 10.  
160. „Români din Munții Apuseni, 1888 25.  
161. Fătu I., Istoria Românilor, Galați 1853, 2 vol. 15.  
162. Foia Duminecilor 1837, Brașov, I. s., 15.  
163. Gaster M., Crestomația română, 2 vol., Leipzig 1891 21.  
164. „Apocriefe în limba română, 1884 1.  
165. Gavra A., Monumentul Sîncăi-Clainian, Buda 1844 5.  
166. „Lecsiion de conversatie istoric religioasă, Buda 1843 7.  
167. Gavra A., Cronică Românilor de Sîncăi, Buda 1847, (707/9), 12.  
168. Goss K., Die Innverhältnisse des Traian Dacien, 1874 4.  
169. Gaal I., Viitorul, foie guvern., pe 1884, Pesta 25.  
170. Gheaja T. V., Cuvântări funebre, Sibiu 1875 4.  
171. Gaster M., Literatura poporală română, 1883 5.  
172. Grozescu Iulian, Poezii, Arad 1869 3.  
173. Gion Ionescu, Bucureștii și revoluțiunea franceză, 1891 1.  
174. „Istoria Bucureștilor, Buc. 1899, folio 23.  
175. Gârbea S. Iov., Poemă literară ilustrată, Buc., 1898 5.  
176. Grama A., Istoria bisericești române unite, Blaj 4.  
177. „Instituțiunile Calviniste în bis. română, 1895 7.  
178. Hampel I., A Nagy-Szent-Miklós kincs, Budapesta 1894 10.  
179. Hodinka Dr., Diakovári püspökség története, Budapesta 1898 2.  
180. Hofmann E., Cultura Bombacilor, Viena 1833, (cu lit. lat.) 5.  
181. Hodoș Dr. I., Români și constituțiunile Transilvaniei, 1871 3.  
182. Hintz I., Geschichte der rom. Kirchen, 1851 5.  
183. Hasdeu B. P., Istoria critică a Românilor, edit. II., 1875 25.  
184. „Gotii și Geții în Dacia, 1877, București 3.  
185. „Magnum Etimologicum Romanie, 3 vol., 36.  
186. „Studii istorice, Luca Strosi, Buc., 1874 4.  
187. „Psaltirea Diaconului Corei, Buc., 1881 15.  
188. „Negru-Vodă, studiu istoric, Buc., 1898 8.  
189. „Columna lui Traian, revistă istorică pe 1882 și 1883 20.  
190. Hasdeu B. P., Sarcam și ideal, (1887-1896), Buc., 1897 4.  
191. „Cuvinte din bătrâni, vol. I, II, III, supl. I, 40.  
192. Hoffmann, Orthodoxa confesio orientalis, Wratislav 1751 10.  
193. Hetzel S., Geschichte des Volkschulwesens, Temesvar 1873 4.  
194. Helfert Dr., Die Gründung der Schulen unter Maria Theresia's Zeit, Prag 1861, bd. I., 20.  
195. Hene X. F., Dacischen Geschichte, 1836 8.  
196. Jung I. Dr., Römer und Romanen, Innsbruck 1877 7.  
197. Jancsó B., Szabadság harunk és a Daco-Románok, 1895 5.  
198. Iovita I., Musa română, Almanach, Pesta 1865 5.  
199. Filimon, Ciocoi vechi și noi, Buc. 1868 5.  
200. Ioanide, Despre originea limbii daco-române, 1881 1.  
201. Istoria lui Sindia filosoful, Sibiu 1802, edit. I., 10.  
202. Istoria bisericească de Sozomen, București 1897 6.  
203. Ivanoviciu B., Tălcuirea istorică a Noului Testament, 4 vol., 20.  
204. Iarcu D., Bibliografia cronologică română, 1873 8.  
205. Ite Mineat, Predicile cu litere latine, 1897, folio, 15.  
206. Isalmatian, Vieța lui Nifon metropolitul, Buc. 1896 2.  
207. Ispreșcu, Povestile Nifonului, București 1879 2.  
208. Ite Traiță, Simplificarea grafică a ortografiei rom., 1899 1.  
209. Invățătura despre viața de viață, Buda 1813 5.  
210. Invățătura despre cultura frăgarilor, Buda 1823 3.  
211. Invățătura de a face sirup și zahăr, Buda 1813 3.  
212. Karkaleki Z., Carte de mână cu căldar, Buda 1825 5.  
213. „Biblioteca românească, Buda 1829-34 fasc. 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8 și 9 30.  
214. Kogălnicean, Cronicile României, 3 vol., Buc., 1874 20.  
215. Katchism catolic cu litere latine, Buda 1780 20.  
216. Lupul Petru, Toate operele sale, Buda, Viena 20.  
217. Lazar M., Tabele istorice-sinonimice, Bistrița 1872, I., 2.  
218. Lăzărescu Paul, Floriul I., Buda 1831 2.  
219. Lesviadoc A. G., Istoria bisericească, Buc., 1845 20.  
220. Lazariu I., Istoria literaturii române, 1892 2.  
221. Lexicon românească de Sîncăi, Klain, Maier, Buda 1825 25.  
222. „Lumina, foie bisericească, 4 ani, 1873-1875, Arad 30.  
223. Logofet I., Indreptări moralicești, Buda 1813 5.  
224. Laurian A. T., Tentamen Criticum, Viena 1840 5.  
225. „Magazin istoric pentru Dacia, 5 vol., 1845 832.  
226. „Brevis, Historice Romanorum, 1846 2.  
227. Laurian A. T., Temesiana sau istoria Bănatului, Buc., 1848 6.  
228. „Dictionarul limbii române, 2 vol., Buc., 1871 25.  
229. „Glossariul limbii române, Buc., 1871 7.  
230. Maior Petru, Propovedania la îngropăciuni, Buda 1809 12.  
231. Maior Petru, Diachia la îngropăciunea pruncilor, Buda 1809 8.  
232. „Predice la sărbători și Dumineci, Buda 1811, 3 vol. 20.  
233. Maior Petru, Istoria Românilor, Buda 1812 20.  
234. „Ortografia română sive Valachica, 1819 15.  
235. Majorescu I. Itinerarii în Asia, Iași 1871 15.  
236. „Critice literare, 3 vol., a. 4 cor. 12.  
237. Marcu I., A magyar esz, Szatmar 1881 1.  
238. Maienescu A., Doi foscari, Timișoara 1851 1.  
239. Marienescu A. Dr., Poesia poporală, colinde, 1850 3.  
240. „Poesia poporală, balade, 1859/67, 2 vol. 7.  
241. „Povești poporale (4) în proză, Pesta 1871/8 4.  
242. Marienescu A. Dr., A magyar néphagyomány filologiaja, Nagyvárad 1898 1.  
243. Miterpacher, Cultura sau creșterea frăgarilor, Buda 1823 3.  
244. Márki S., A magyar mint államnyelv, Arad 1879 1.  
245. Miclescu, Colectă de rețete din economie 1878 1.  
246. Marian Fl., Sărbătorile la Români, Paresmele, 1899 3.  
247. Manguia S., Daco-Românice schrafforschung, 1891 3.  
248. „Căldarele poporului român, 1882/3 5.  
249. „O saltă de etimologii revindicate, 1884 5.  
250. Istoria Românilor, de Petru Kod, 1767 50.  
251. Moldovan V., Memoriile din 1848/9, Brașov 1895 2.  
252. Morariu C., Istoria Românilor din Bucovina, 2 vol., 3.  
253. Márki S., Fekete Körös és vidéke, Nagyvárad 1877 2.  
254. Marienescu A., Petru Rareș, Sibiu 1862 3.  
255. Moldovan S., Teara noastră, Sibiu 1894 3.  
256. Márki S., Bihari román irok, Nagyvárad 3.  
257. Maniu V., Geschichtsforshung der Romanen, 1894 3.  
258. Manegutiu N., Reunirea Românilor, Sibiu 1893 3.  
259. Mezey Cyril, Értekezés román irodalmáról, Eger 1864 3.  
260. Melchisedek E., Predicile lui Ioan Gură-de-aur, 1883 3.  
261. Musteleian Pr., Independența bis. române, 1865 3.  
262. Mureșian A., Poezii naționale, Sibiu, 1863 6.  
263. „Icoana creșterii rele, Sibiu 1848 6.  
264. Moldovan Gr., Ungaria, Revistă literară, anul II.-VI., a 6 cor. 30.  
265. Maniu Vas., Istoria critică a Românilor, 1858 10.  
266. „Răspuns la: Care sînt literice române? 1858 2.  
267. „Misiunea occidentalilor în orientul Europei 1869 4.  
268. Mokesch, Die Celtische Abstammung der Romanen, 1867 5.  
269. Maller P., Gramatica română-maghiară, Buda 1834 2.  
270. Muntean G., Geografia biblică, Brașov 1854 2.  
271. Monumentele istorice din România, 2 vol., Iași 1879/80 13.  
272. Miklosich, Kopitar's (Kleinere Schriften), Wien 1858 13.  
273. Manductor pentru învățătorii școlărești, Buda 1818 6.  
274. Mihailen, Dialectul Românilor din Macedonia, 1889 5.  
275. Muntean G., Operele lui Caius, Iulius, Tacitus, Sibiu 1871 5.  
276. Margaritu I. Ioan Zlatoust sub Neofit, Buc., 1746 40.  
277. Memoriu despre Români ales biserica lor, E. Miko, B. Pesta 1898 25.  
278. Montesquieu, Măreția și decadența Românilor, Buda 1859 4.  
279. Maniu V., Unitatea latină, București 1862 5.  
280. Muntean I., Biografiile vestitorilor romani, 1858 2.  
281. Mandrescu, Elemente unguști în limba română, 1892 4.  
282. Neagoe I., Căldarele de Buda cu litere latine cu biografiile Corvinilor, de B. Bojinca, pe 1829, 1830 și 1831, a 5 cor. 15.  
283. Nagy M., Cuvântări bisericești, Lugoj 1868, I., 15.  
284. Nemes Vasile, Invățătura creștinească, Blaj 1804 10.  
285. Negruzi I., Pe malul mării, Craiova 1883 3.  
286. Negulici, Educația mamei de familie, 2 vol., 1844 46 20.  
287. Nectarie Manelnic, Tălcuirea serviciului divin, Iași 1844 5.  
288. Nifon, Tipic bisericesc, București 1851 6.  
289. Nădejde I., Istoria limbii și literaturii române, 1889 6.  
290. Negre I., Biografia lui George Asachi, Piatra 1882 3.  
291. Odobescu I., Revista Carpaților, pe 1860/1, 4 vol. 20.  
292. „Scierii literare istorice, 3 vol. 1887 30.  
293. Observatorul, de G. Barițiu, pe 1878, cpt 20.  
294. Oncul D., Originea principatelor române, 1899 5.  
295. Operele principelui Cantemir, 7 vol. (40 lei) 30.  
296. Obradovici, Economia câmpului, Buda 1807 2.  
297. Olariu Dr. I., Scrierile Părinților Apostolici, 1892 2.  
298. Orghidan R., Gramatica română-germană, Brașov 1888 3.  
299. Olinescu, Tesaurul dela Petrosia, 1884 1.  
300. Oravitian D. C., Istoria Vest-Ost romanilor, 1857 5.  
301. Pap Sigismund, Cuvântări bisericești, Buda 1847 5.  
302. Papiu Ilarian, Biografia lui George Sîncăi, 1869 5.  
303. „Istoria Românilor, 2 vol., Viena 1858/62 15.  
304. „Independența Transilvaniei, 2 părți, 1861 3.  
305. „Tesaur de monumente istorice a III-a vol. 10.  
306. „Die Idee der Gleichberechtigung, Agram 1861 1.  
307. Papiu Ioan, Cuvântări bisericești, 1885 III. 3.  
308. „Cuvântări funebre, 1887, II. 3.  
309. „Cuvântări bisericești, 1888, IV. 3.  
310. „Cuvântări funebre, 1888, VI. 3.  
311. Popoviciu Dr., Cuvântări bisericești, Lugoj 1898 3.  
312. Popa Dr. G., Despre contractul social, 1885 1.  
313. Peless Dr. I., Geschichte der Union der Ruthenische Kirche, Wien 1878-80 20.  
314. Pié L. I., Abstammung der Romanen, Leipzig 1880 7.  
315. Petroviciu Petri, Romulus, Buda 1839, 3 vol., 7.  
316. Pop Selegian, Scurtă istorie a credinței Românilor, 1845 5.  
317. Povățuire către aritmetica, Buda 1822 2.  
318. Popescu M., Die Stellung des Papstthum vor Mohacs București 1887 3.  
319. Popăuțiorul tinerimii, de Z. Karkaleki, Buda 1833 6.  
320. Povățuitorul O., Ovești din principatele române, Buc., 1869 2.  
321. Picot Emile, Les Serbes de Hongrie, Prag 1873 25.  
322. Pauler, Az 1526-iki évi Mohács-i hadjárat, B-Pest 1889 2.  
323. Pop Gavril, Geografia Bănatului, Lugoj 1864 2.  
324. Papiu I., Cuvântări bisericești, Gherla 1872 3.  
325. Popu I., Predici pentru Dumineci, vol. I, Gherla 1895 5.  
326. Păscariu I., Despre împărțirea politică a Ardealului, 1864 7.  
327. Petrii V., Școala practică, tom. I., 1855 7.  
328. Pănciu A., Români din Macedonia, 1885 2.  
329. Păscu D., A román nyelv eredete 1892 3.  
330. Popoviciu C., Fântâna și codici dreptului bis.-ort., 1896 3.  
331. Protocolul conferinței naționale din 1861 Brașov, 3.  
332. Petrescu I. G., Martiriul crucii din Dacia, Buc., 1886 6.  
333. Peregrinul Transilvănean, Sibiu 1865, I. 5.  
334. Popea N., Vechia metropolă a Alba-Iuliei, 1871 5.  
335. „Biografia lui Andrei Șaguna, 1879 5.  
336. Pușcariu Dr. I., Documente pentru limbă și istorie, 2 vol., 8.  
337. „Metropolia Românilor din Ungaria, Sibiu 1900 10.  
338. Popu Iustina, Amvonul pe 1868, legat în piele, 20.  
339. „Petri Căndrea, Școala română, I., Sibiu 1876 10.  
340. Pravia de obște, Viena 1788 7.  
341. Păscariu I., Familiile nobile române, 2 vol., 43 12.  
342. Pésty Fr., Szörényi vármegye története 1878, 3 vol., 17.  
343. „A haidani oish kerületek 1-76 2.  
344. Pelimon, Cădere Sebastopolului cu mape, 1855 5.  
345. „Pumnul A., Lepturari românești, 6 vol., Viena 20.  
346. „Preotul român pe 1880, 82, 83, 84, 85, 87, 88 și 89 7.  
347. Poteca Efr., Obiceiurile Istraiteților și ale Crștinilor, 1846 7.  
348. „Filosofia cuvântului, Logica, Buda 1829 3.  
349. Pomeatio de Secunda legio Valachica, N. Várad 1830 10.  
350. Pana Anton, Povestea lui Mos-Albu, 2 vol., 1880 3.  
351. Pravia sau Indreptarea legii, edit. II-a, Buc., 1874, 43 25.  
352. Popescu I. G., Istoria literaturii române, Buc., 1878 6.  
353. Predicile lui Antim Iureanul, 2 vol., 1888-89 20.  
354. Popa Dr. G., Robinson Crusoe, Budapesta 1873 5.  
355. Pop Gavril, Istoria Daciei Antice, Cluj 1855 5.  
356. Popescu P., Teodosie, Metropolitul Ungro-Vlachiei, 1898 4.  
357. Pop Vasile, Despre tipografiile românești, 1838 4.  
358. Pătrăscu N., Figuri literare contemporane, 1893 4.  
359. Pravia de Govora edit. II-a, Buc., 1884 3.  
360. Petroviciu S., Apiculatură și Economul român, 1889 3.  
361. Prastie împotriva Jidovilor de Mardarie M. Neamt, 1837 20.  
362. Popu Iustina, Oesie și proză tom. I., 1871 1.  
363. Pop Gr., Conspect asupra literaturii române, 2 vol., 1873 12.  
364. Petko Iliesi, A királyi könyvek (1526-1863), B-Pest 10.  
365. Pop S., Economul, Blaj, diferiți ani, 5.  
366. Rosetti D., Dictionarul contemporanilor, (1800-1898), București 8.  
367. Raica T., Studii literare, Ploesti 1897 2.  
368. Roșiu Teodor, Mitologia popoarelor din vechime, 1862 3.  
369. Rosa C., Untersuchungen über die Romanen in Macedonien, Ofen 1808 20.  
370. Russu I., Elemente de istoria Transilvaniei, Sibiu 1865 2.  
371. Rădulescu Eliade, Evenimentele dela 1848 Buc., 1893 4.  
372. Rațiu I., Vieța lui Andrei Mureșian, 1900 8.  
373. Românilor literar, București, (20 numeri), 1898 3.  
374. Rășcan P., Curs de Ist., Universală, Iași 5 vol., 20.  
375. Rudean, Elementuri de Ist. sfântă, 1836 2.  
376. România viitoare, Paris 1851, unica broșură, 10.  
377. Rohing, Jidovul Talmudist, Sibiu 1878 2.  
378. Russu I., Fabulele lui Chichindeal, Arad 18 4.  
379. Fabulele sârbești de Obradoviciu, Leipzig 1788, originalul 25.  
380. Roșu M., Scurtă arătare despre D-zeu, Viena 1784 20.  
381. „Invățături creștinești, Viena 1785 10.  
382. Rumpf D., Alexandru I., Imperatul Rusiei, Buda 1815 8.  
383. Russu I., Icoana pămentului, 3 vol., Blaj 1842 10.  
384. Rudow Dr., Gesch. des Romanischen Schriftthums 1895 6.  
385. Resch A., Schematism bisericesc, gr.-ort., Buda 1842 3.  
386. Russu V., Dacia Poliorisensă Silvania, București 1890 5.  
387. Radics Dr. Z., Die particular Kirche der Serben, B-Pest 1885 4.  
388. „Verfassung der Serb. Kirche in Ost-Ungarn, 1878, I., W., 5.  
389. Scriitorii contemporani, Petrușcu, 1898 5.  
390. Siamean L., Semasologia limbii române, 1887 Buc., 8.  
391. „Istoria filologiei române, 1897 Buc., 5.  
392. „Studii folclorice, 1896 Buc., 4.  
393. Siamean L., Ioan Eliade Rădulescu, 1898 2.  
394. „Lincvistica contemporană, 1898 1.  
395. Sbiara I., Istoria Bucovinei in a., 1848-50 1.  
396. „Vieța lui Aron Pumnul, 1889 5.  
397. „Codicele Voronețian, Cernăuți 1885 5.  
398. „Mișcări culturale și literare, Cernovitz 1837 10.  
399. Schwiker I., Geschichte des Temeser Banats, Pest 1872 5.  
400. „Geschichte der Serben, Budapest 1880 10.  
401. „Die Vereinigung der Serbischen Metropolen von Belgrad und Karlovitz im J., 1781, Wien 1881 5.  
402. Speranța T., Anecdote poporale, 3 vol., București 7.  
403. „Proză, 2 vol., București 4.  
404. Sfăvicu I., Novele, 2 vol., Buc., 1892-96